

FAMILJAKI BIBLIA

KOTORI

FAMILJAKI BIBLIA

KOTOR I

Familjaki Biblia

Kotor I

Tolmač: David Demetri
Kontrolanto: Lars Demetri

© Internationella Romska Evangeliska Missionen (IREM), 2023

© Institutet för Bibelöversättning, 2023

Bilder är använda med tillstånd av ägarna: Classic Bible Art LLC
och Goodsalt

ISBN 978-91-87149-31-3

Familjebibel, del I på romani šib, dialekten kelderaš

JEKH ANGLUNI VORBA – INTRODUKŠIONA

Familjaki Biblia si kerdi katar e Internationalno Romani Evangelisko Misiona (IREM). Pe sama sa le romenge pe sa e lumia, te šaj žinen kotora anda e Biblia.

Familjaki Biblia si ramome pe Romani Šib o dialekto Kelderaš.

Te šaj inkerdol amari šib e romani žuvindi ai te na xasajvol. Ke vorta kadala Bibliake ramomata si pe sa la lumiake gažikane šiba ramome.

Akana avili e bax vi le romenge te šaj žinen anda e Biblia pe Romani Šib, sar ternenge ai vi phurenge.

Normalno si e Biblia kerdi anda jekh mai thuli kniška kai si la mai but patria. Kadia kniška alosardam te bušol Familjaki Biblia ai si ande late alome Bibliake ramomata de katar o Phurano Testamento ai o Nevo Testamento ai paša le tekstori si jekh patreto te šaj avel jekh mai lašo ačarimos.

Kadia kniška nai sar le kaver kniški. E Biblia – O Svunto Ramomos – E Vorba Le Devleski, si jekh phangli kniška katar svuntsi kniški ai ramomata.

Ai o šerutno manuš ande Biblia si jekh manuš kai sas tradino pe sama le manušengi, te šaj avel le manušen jekh drom palpale karing o Del.

E Biblia si e mai žinadi kniška pe sa e lumia ai si kerdi ande duj kotora: Phurano Testamento ai Nevo Testamento.

Phurano Testamento

Sikavel amenge sar e lumia kerdili, sar le anglune manuš kerdile, pa le Židovengi historia ai vi sikavel de pa le profetori ke si te arakadol o Jesus.

Nevo Testamento

Sikavel amenge pa o Jesus o šav le Devlesko o alome kai skepil la lumia ai jertil le manušenge besexa.

Le ai žin tuke anda sa kado ramomos ai te avela tuke interesno ai te mangesa te žines mai dur. Puter atunči e antrego Biblia. Ame pačas ke si te avela tut hasna ai dragostia anda kadia kniška.

Pastor

Lars Demetri, IREM

Naisimaske sam anda kadia kniška kai si kerdi ažutimasa katar o ISOF, Kulturrådet, Svenska Bibelsällskapet ai Institutet för Bibelöversättning.

SO SI ANDRE

Phurano Testamento	Nevo Testamento
Le Anglune Manuš 8	E Maria Žal Te Dikhel La Elisabeta 32
Avri Šudine Anda Žardino 10	O Jesus Barol Opre 34
Kain & Abel 12	O Jesus Bolelpe 36
O Puro Noa Anzarel E Arka 14	O Del Pravarel – Pačan Ando Del 38
Babelosko Lungo Kher 16	O Jesus Phenda 40
Abraham- O Phanglimos Le Devlesa 18	O Mai Vašno Zakono 42 Amaro Dad – Rudjimos 43
O Del Zumavel Le Abrahamos 20	O Paj Anklel Mol – O Abiav Ando Kana 44
Jakoboski Skara 22	O Jesus Sastarel Jekh Nasvales 46
E Bux Kai Pabolas 24	Čiri Šej Muli La 48
Štarvardeš Berš Ando Deserto 26	Xabe Kai Perdo Miji Manuš 50
Le Deš Krisa 28	O Jesus Sastarel Deš Nasvalen 52
	E Cinori Biblia 54

KULTURRÅDET

Phurano Testamento

LE ANGLUNE MANUŠ

Angluno Moses kniška 1:26

Pala kudo penda o Del:

Aven keras le manušes, varekon kai mazol sa kadia pe amende, kai si te purončil pe sa o trajo ando paj ande barval ai pe phuv.

O Del kerda le manušes sar peste, pala pesko patreto kerda le manušes sar murš ai žuvli kerda len.

Ai o Del svuntsonda len ai penda: Butaren tume ai pheren e phuv ai thon la telal tumende. Tume si te purončin opral pa le maše, pa le čirikla ai pa sa le žigeni.

O Del penda! Me dav tumen sa le phuvake xamaske semuntsi ai sa le frutonge kopača. Von si te den tumen xabe.

Kai le žigeni ai le čirikla dav sa e čar ai le kaver zelenia selči sar xamos.

Pala kudo dikhla o Del pe sa so vo kerda ai dikhla ke sa šukar sas. Kadia da gata o šovto džes. Akana sas o čeri ai e phuv gata kusa sa so si andre. De pala ke o Del ando eftato džes sas gata peske bučasa so vo kerda/lašarda getosarda vo peski buči. Vo svuntonda o eftato džes ai kerda te avel kado džes jekh svunto džes ke kado džes sas kai vo getosarda peski buči kai kerda la lumia.

”Le anglune manuš bušonas Adam ai Eva. Von trajinas ande jekh paradiso kai sa le žigeni xanas čar ai kothe konik či merelas. O paradiso bušolas Edenosko Žardino. O Del ašada le Adamos ai la Eva te na xan anda e fruta pa jekh kopači kai bušol o žanglimasko kopači. Sas but kaver frutonge kopača ando Edenosko Žardino te šaj xan numa sa von ande jekh džes zumade anda o fruto kai nas lenge slobodo te xan.“

AVRI ŠUDINE ANDA O ŽARDINO Angluno Moses kniška 3:22

”O trajo ando paradiso parudisajlo. Edam ai Eva lažanas ke sas nange. Darajle ai garadile angla o Del. Kadia šuda len o Del avri anda o Edenosko Žardino”

Pala kudo penda o Raj o Del: De pala sar o manuš anklista sar sam ame ai šaj ačarel so si lašo ai čoro. Akana naštil te xal anda le trajosko kopači, te šaj trajil žipon kodi.

Kadia la o Del ai trada len avri anda Edenosko Žardino ai mekhla lenge phuv kai von sas kerde anda late. Kadia trada len o Raj avri, ai ando isto (easto rig) pa Edenosko Žardino thoda o Del bare ai zurale angelora jekha bare sabjasa te šaj len sama katar o drom kai le trajosko kopači.

KAIN & ABEL Angluno Moses kniŝka 4:8

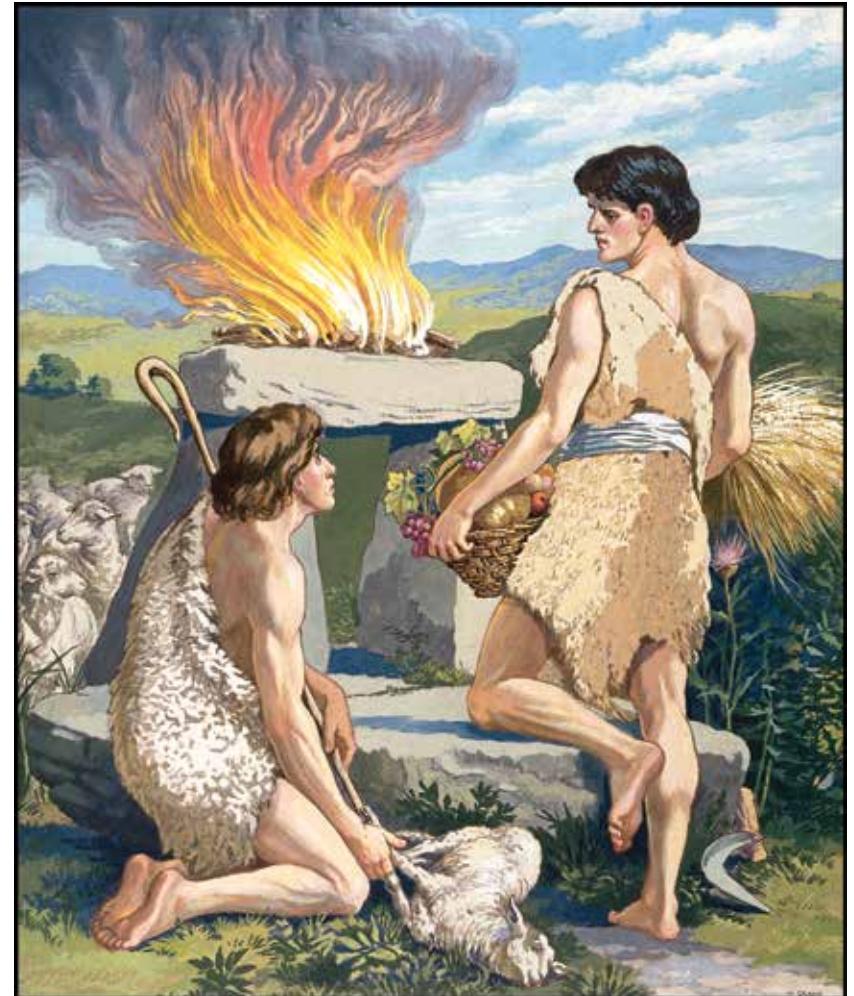
”Adam ai Eva thodepe te trajin avrial o Edenosko Ŝardino ai arakadila lenge duj ŝave so buŝonas Kain ai Abel. O trajo avrial o Edenosko Ŝardino sas pharo ai kothe sas vurucenja ai vi merimos.”

Jekh džes penda o Kain kai pesko phral, aven ŝas avri pe o than. Kana von sas avri pe o than la o Kain ai mudarda peske phrales.

Pala kudo puŝla o Del katar o Kain, kai ĉiro phral? Kai lo o Abel?

O Kain phenel palpale, sar te ŝanav me? Trubul me te lav sama katar godi vo phirel? Numa o Del phenda leske palpale. Ĉire phralesko rat cipil karing mande katar e phuv. So kerdan? Akana san armandino ai ŝudino katar kadia phuv kai ĉire phralesko rat si ŝordo pala tute. Vi te ŝudes semunsa te barol tuke ŝoha ĉi avela tuke vareso palpale. Bi kheresko ai bi paĉako si te aves pe kadia phuv.

O Kain phenda palpale le Devleske, muro strafo si pra pharo te inkerav. Tu ŝudes man katar e phuv, avri anda ĉire jakha ai armandino si te aŝav pe kadia phuv. Varekon te dikhela man si te mudarela man. O Del phenda leske palpale, konik ĉi ste mudarela tut ke me si te dav len eftavar mai zuralo strafo te mudaren tut. O Del thoda jekh semno pe o Kain te na mudaren les varekon. Kadia gelotar o Kain katar o Del ai thodape te trajil ando them Nod ando isto (east rig) katar o Eden.

O PHURO NOA ANZAREL E ARKA

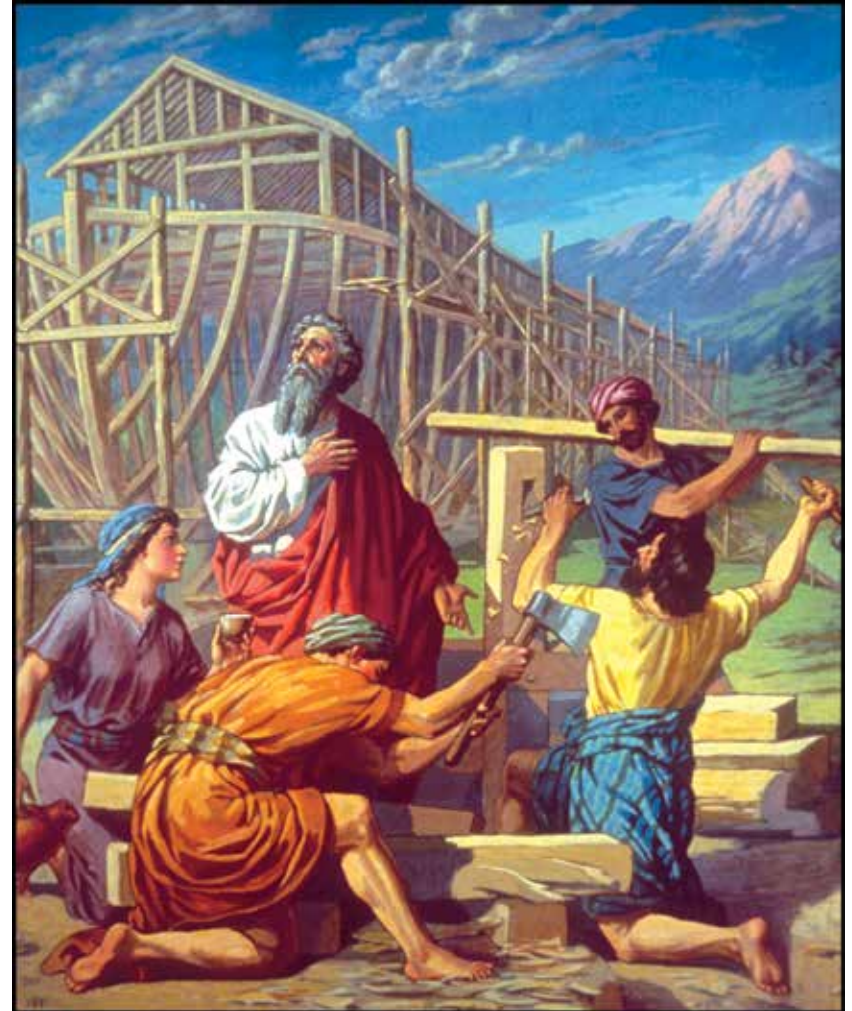
Angluno Moses kniška 6:9

”O besex ai vurucenja mai barolas pe phuv ai sako fialo anklelas mai čorivanes. Le manuš sas čore ai denas pe gindo ferdi pe peste korkoro. Numa sas jekh manuš kai či trajilas sar le kaver”

Ferdi o Noa sas o mai čačo manuš kai trajilas pe phuv ande kudia vriama. Vo phirelas le Devlesa ai trajilas vorta angla Del. Noa sas les trin šave o Sem, Ham ai Jafet. E vurucenja ai o čorimos mai barolas pe phuv ai angla le Devleske jakha. O Del dikhla če besexales trajinas le manuš ai sar sa le manuš sas čore ai trajinas sar von mangel, ai phenda kai o Noa: Me purončisardem te mudarav sa le manušen pe kadia phuv, sa le manuš pherde e phuv čorimasa. Si te mudarav le manušen ai vi e phuv. Si te tasavav e phuv pajesa, ai savore kai phurden ai trajin si te meren. Numa tu Noa si te trajis mišto ando paraxodo (arka) andek than čire žuvliasa, šavensa ai boriansa.

Le jekh paro anda svako žigenia, čide vi xabe tusa ai so trubul tumen te šaj avel tumen ando paraxodo (arka). Ai o Noa kerda sar phenda leske o Del te kerel.

”Jekh baro paj avilo kai pherda sa e phuv ai kudola so trajinde sas ferdi o Noa ai leski familja. Kana o paj lelas te xancol tele ašili arka pe jekh plajing kai bušol Ararat. Kothe thodepe e familja ai kothar barolas e kompanja ai o narodo mai ai mai but”

BABELOSKO LUNGO KHER

Angluno Moses kniška 11:1

Ande kudia vriama denas дума sa le manuš jekh šib. Kana le manuš mučisajle karing o isto (east) arakhle jekh xar ando Shinar ai kothe thodepe te bešen.

Le manuš kai bešenas kothe linepe te den дума te vazden jekh baro lungo templosko kher kai sas te žal ži opre ando čeri. Kado si te kerela amaro anav prinžardo ai či ste huladuvasa jekh averestar. Anda kudia lašarde ai kerde but diferentni zurale čika te šaj anzaren.

Numa avilo o Del tele te dikhel o foro ai te dikhel o lungo kher kai anzarde. O Del phenda ” Von si akana jekh narodo kai si len jekh šib. Kado si numa o anglunimos. So birina von mai angle te kerem. Aven hulasa tele ai keras lenge zavarimos ande lengi šib kai den дума kašte te na ačaren jekh avereke so phenen”.

Kadia vhulade len o Del katar kudo than avri pe sa e phuv/lumia ai či mai anzarde ando kudo foro. Anda kudia bušol o foro Babel (kudia snačil zavarimos), te kothe kerda o Del jekh zavarimos maškar o narodo ai paruda lenge šiba ai kadia huladile le manuš pe sa e phuv/lumia.

ABRAHAM – ”O PHANGLIMOS LE DEVLESA”

Angluno Moses kniška 15:1

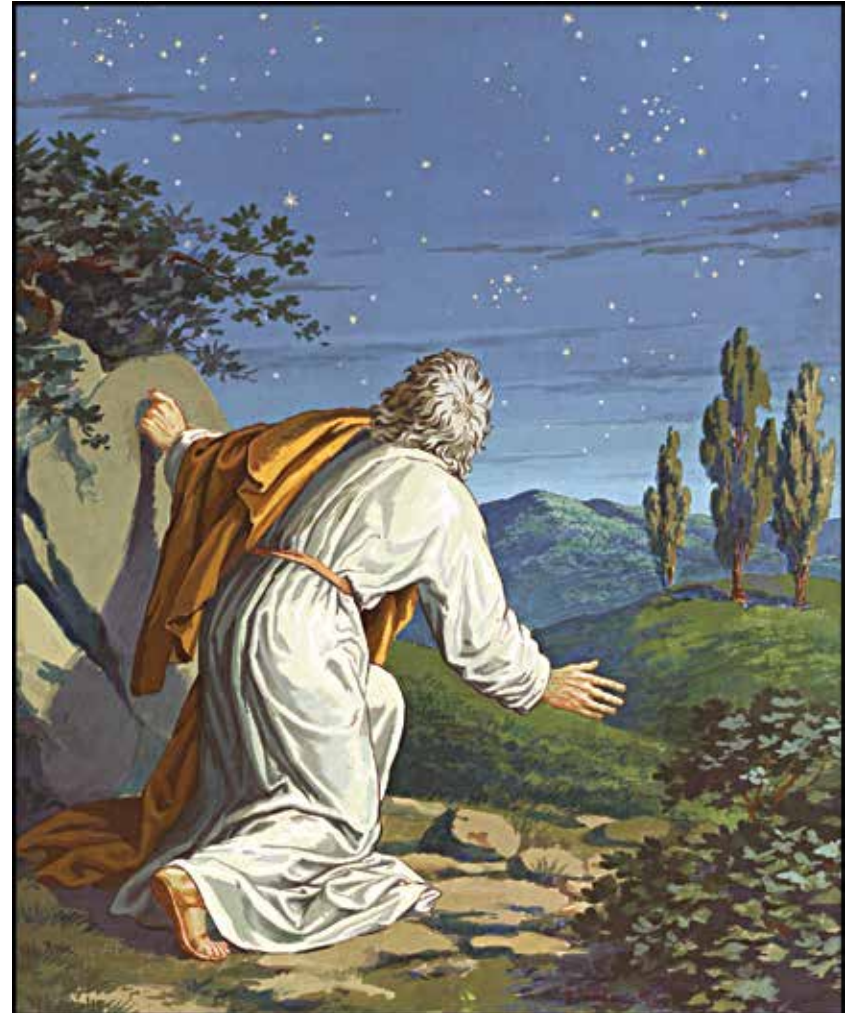
”Akana trajinas le manuš hulade/respime pe phuv/lumia ai denas vi дума kaver diferentni šiba. Ma sa o Del či mekhla le narodos. O Del alosarda jekh manušes kai bušolas Abraham pe jekh specialno buči. O Del da jekh promesa le Abrahamos ke vo si te avela jekh dad kai jekh baro narodo, numa sas jekh problemo. O Abraham ai leski žuvli e Sara naštilas te avel len familja”.

O Del phenda ka Abraham, ” Na dara Abraham, ke Me si te lav sama tutar, ai Me si te dav tut bare svuntsomata”. Numa o Abraham da palpale atveto le Devles. ” Raja, Raja, če hasna si man katar sa čire svuntsomata kana nai man jekh šav? Bi jekh šav si te aresela varekona anda mure slugi te lel sa muro barvalimos”. Atunči phenda o Del leske. ” Nai konik kaver, ferdi varekon anda čiro rat si te aresel te lel čiro barvalimos so ašela, tut si te avela jekh šav kai si te ašela leske čiro barvalimos”.

Kadia ingerda les o Del avri telal e riatčako čeri ai phenda leske. ”Dikh karing o čeri ai zumav ai žin le čerhaja, kadia but si te avela o narodo kai avela tutar, ta či birisa te žines”.

O Abraham pačanda so o Del phenda, ai o Del žinelas le Abrahamos sar jekh čačo manuš de pala lesko pačamos.

“O Del da le Abrahamos ai la Sara jekh šav makar von sas phure. Lesko anav sas Isak ai von sas desa radujime anda leste”.

O DEL ZUMAVEL LE ABRAHAMOS Angluno Moses kniška 22:1

Pala jekh vriama so načili zumada o Del le Abrahamosko pačamos. O Del da muj pe lesko anav Abraham. Ai o Abraham da atveto palpale ai phenda eta kathe sim. O Del phenda leske ” Le tusa čire jekhe šaves kai tu kames les kadia but, ža lesa ando them Moria ai ofrisar/sakrifisar les kothe pe jekh plajing kai me si te sikav tuke”. O džes pala kudo vuštilo o Abraham ai šinda kašt so trubulas les kai o altari kai sas te ofril/sakrifil, la peske magares ai duj žene anda peske slugi ai le šaves le Isakos ai line o drom te žan karing o than kai phenda o Del te žan.

Pala trin džes drom dikhel o Abraham o than dural ai phenel kai peske slugi te ašen le magaresa, te vo ai o Isak si te žan te rudžinpe ai pala kudo aven palpale.

O Abraham mekhla te phiravel o Isak o kašt pe peske dume, ai vo inkerelas e šuri, ai andekthan phirenas ži kai e plajing. O Isak pušel katar pesko dad o Abraham, ”si amen jag ai kašt, numa kai e bakrori kai trubul te sakrifis/ofris?”.

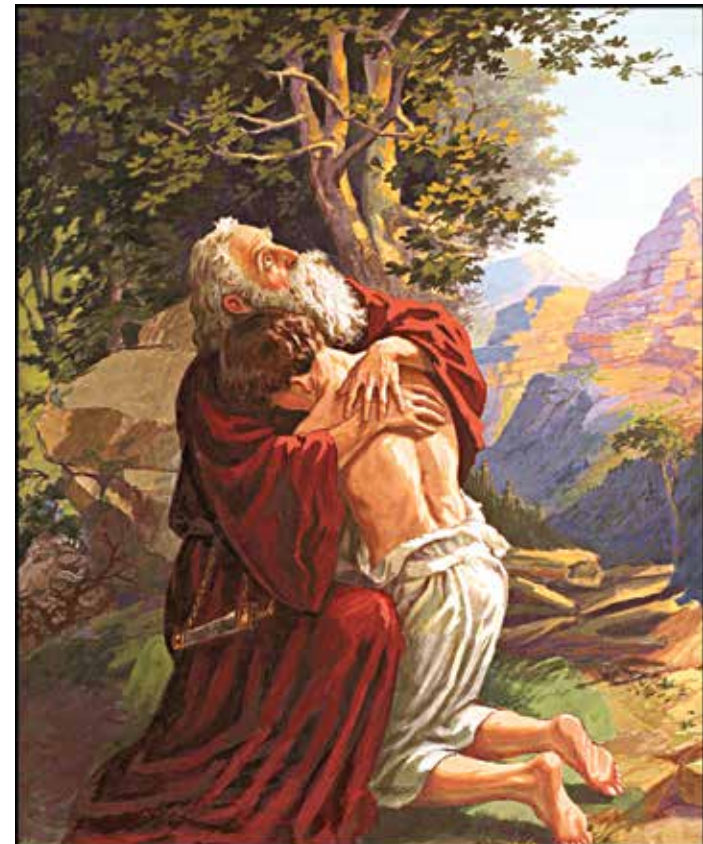
O Abraham del palpale atveto ai phenel ”o Del alol avri e bakrori”, ai kadia phirde angle.

Kana aresle angle kai o than kai o Del sikada le Abrahamoske la vo ai vazda jekh altari ai lašarda e jag ai o kašt. Pala kudo phangla le Isakos ai thoda les pe o altari opral pa kašt. O Abraham vazda e šuri te šinel ai te mudarel peske šaves. Numa vorta atunči cipisarda le Devlesko angelo karing leste anda rajo ” Abraham, Abraham! Jo raja del atveto o Abraham. To rigate e šuri ai na dukhav le šaves ke me žanav ke o Del si tuke sa ande čiro trajo, phenel le Devlesko angelo le Abrahamoske”. Kadia dikhel o Abraham jekh cignori bakrori kai sas phangli ande jekh bux ai la kudola bakrora ai sakrifinda/ofrinda le Devleske.

O Abraham thoda anav kudole thaneske te bušol ”O Del Alol” ai kadia bušol kudo than ži adžes.

Pala kudia pale da duma le Devlesko angelo le Abrahamoske ai phenda. ” Me o Del dem man armaja ke de pala kai sanas kadia kamimasko ai čačo mansa ta vi čire šaves kai kames kadia zuales mudaresas anda mande, si te svuntsov tut barvale svuntsomasa ta tu či birisa te žines. Ai si te kerav čire narodos kadia baro ai zuralo, mai but sar le čerhaja so dikhes ando čeri ai sar e tišaj angla e mara.

Čiro narodo si te neril peske dušmanon ai si te avela jekh svuntsomos sa le manušenge ai sa kado si de pala ke tu sanas čačo karing mande” phenda o Del.

JAKOBOSKI SKARA

Angluno Moses kniška 28:10

O Jakob mukhla o Beer-Seba ai trada karing Haran.

Kana pe riat thodape tele arakla jekh bax ai thoda les telal o šero te sovel, ai dikhla jekh suno sar jekh skara areselas de katar e phuv ži ando rajo, ai dikhelas sar angeluri phirenas opre ai tele pa late.

Ži opre bešelaso o Raj, ai vo phenelas: Me sim o Raj, le Abrahamosko ai če dadesko le Isakosko Del. E phuv kai tu bešes pe late si čiri!

Me ste dav la tuke ai ča vitsake, ke či vitsa si te avela sa kadia but sar o tišaj pe mara.

Si te makhel o them de katar o easto ži ando isto ai de katar o sudo ži ando norto ai sa le manuš pe phuv si te avena svuntsome tutar ai katar či vitsa. Ai vi me si te avav tusa ai ča vitsasa ai si te lav sama tumendar kai kodi žasa ai si te ingerav tut pačasa palpale ande kado them. Si te avav tusa ži kai dem tut sa so phendem te ste dav tut.

Pala kudo vuštilo o Jakob ai phenda ke o Del trajil kathe darasa, me anklistem ande lesko kher! Kado si le rajosko vudar.

Diminatsara vuštilo ai vasda o bax kai sas les telal o šero ai vasda les sar jekh memoriako bax ai šorda oliviengo vuloj opral pa leste.

Ai thoda anav le thaneske te bušol Betel, le Devlesko kher, numa o anav pe o mai paše gav sas Lus. Ai o Jakob da jekh promesa le Devles:

Te si te o Del ažutila man ai lel mandar sama pe kado drom ai del man xabe ai gada ai ingerel man pačasa palpale kai muro dad, atunči si te alov le Rajes sar muro Del!

Kado memoriako bax si te avel jekh than rudjimasko, ai me si te dav o dešto anda sa so desa man!

E BUX KAI PABOLAS

Dujto Moses kniška 3:1

Jekh žes kana o Moses lelas sama katar le bakre peske sokroske o Jetro, o rašaj ando Midjan, phirada le vo ži inčal o deserto pala Horeb kai sas le Devleski plajing.

Atunči sikadila le Devlesko angelo leske ande jekh jag avri anda jekh bux. Kana o Moses dikhla ke e bux del jag numa či pabol opre, gelo vo angle te dikhel so pasilpe. Atunči da o Del muj pe leste de katar e bux: Moses! Moses!

– Jo, kathe sim, phenel o Moses.

– Na av mai paše, phenda o Del leske. Le tele pa tute le papuči ke tu san pe jekh svunto phuv. Me sim čire papongo Del. Abrahamosko, Isakosko ai le Jakobosko Del.

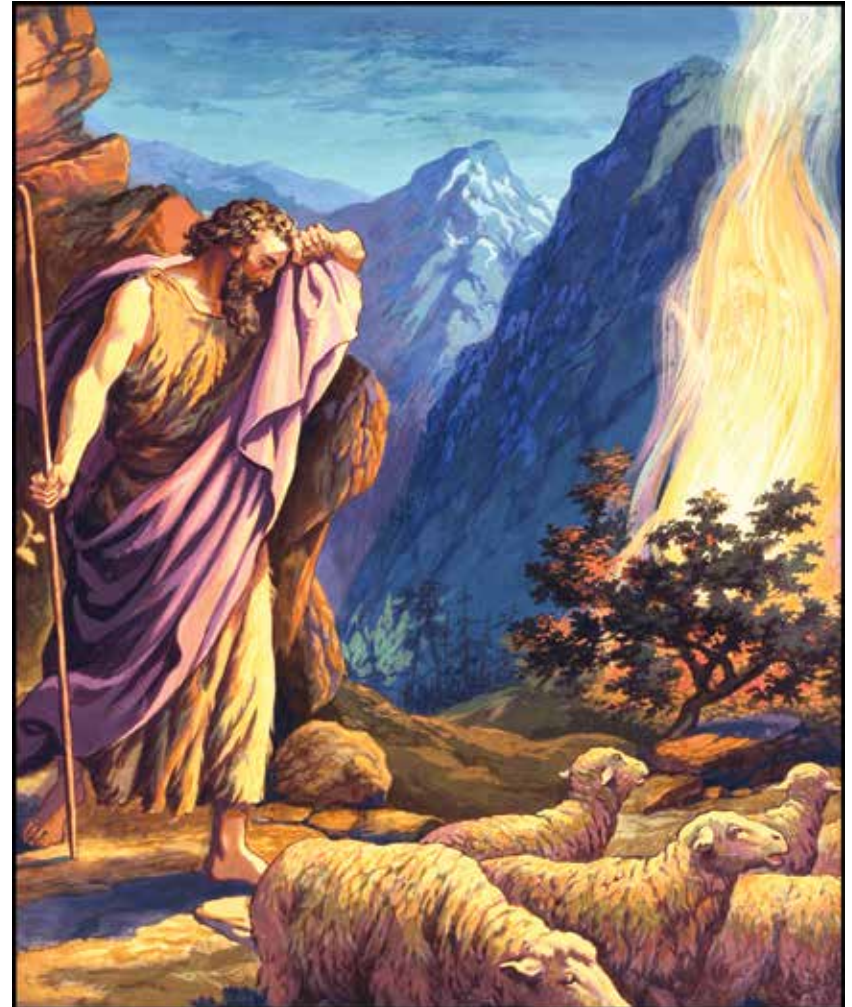
O Moses inkerelas le vas pa pesko muj te daralas te dikhel pe o Del.

Atunči da duma o Del leske pale:

Me dikhlem če phares si mure narodoske ando Egypto ai ašundem len sar cipin pala liberimos ando pengo phanglimos.

Akana avilem te libiriv mure narodos katar le egyptori ai te ingerav len avri anda Egypto karing jekh mai lašo them, jekh baro them, jekh them kai si les thud ai avdžin. Ande kudo them trajin le kananeori, hetitori, amorenori, periseori, hivevori ai le jevuseori.

O cipimos katar Israelosko narodo areslo opre ži mande. Ai dikhlem sar le egyptori phanden len. Akana trubus tu Moses te žas kai o Farao te manges lestar te mekhel te ingeres avri le narodos anda Egypto.

ŠTARVARDEŠ BERŠ ANDO DESERTO Dujto Moses kniška 12-13

O Moses da duma mo Farao ai pala but mekhla o Farao le narodos te žaltar. O narodo phirda ando deserto karing o alome them, ai ando phirimos ando deserto pasisajla but interesanto buča le narodosa.

Te šaj žanen o narodo karing te žan mekhla o Del jekh nuvero ando čeri. Ai kana o nuvero miškilaspe atunči o narodo miškilaspe karing o nuver žalas.

Le Israelitori phirde ando deserto štarvardeš berš. O Del lelas sama lendar sa e vriama ta či lenge gada ai papuča či rimusajle.

O Del pravarelas le narodos manresa (Manna) svako žes ai kana o narodo činujisajle pe o manro atunči trada o Del lenge čirikla te šaj xan.

Jekh žes akharda o Del le Mosesos opre pe plajing Sinai, kothe da les o Del le deš krisa.

LE DEŠ KRISA
Dujto Moses kniška 20:1

1. Tu te na rudjis kai kaver devla sar mande.
2. Tu te na des armaja ande le Devlesko anav.
3. Te seres o sabat (eftato žes) ai te inkeres les svunto.
4. Sikav respekto karing čiro dad ai dej, atunči avela tut jekh lungo ai svuntsome trajo ande čiro them kai trajisa katar o Del.
5. Tu te na mudares.
6. Tu te na paraves trajo maškar murš ai žuvli.
7. Tu te na čores.
8. Tu te na xoxaves.
9. Tu te na aves jeluso pe le manuš kai trajin paša tute ai pe lengo mandjin.
10. Tu te na manges če paše manušeski žuvli vai leske slugi, guruv, magari vai vareso kaver so si lesko.

Nevo Testamento

E MARIA ŽAL TE DIKHEL LA ELISABETA **Lukasevangeliumo 1:39**

Sa ande kudia vriama gelitar e Maria karing e plajing, ande jekh foro ande e Judea. Voj del andre ando kher katar o Sakarias ai del žes lašo la Elisabeta. Sar e Elisabet ašunel o glaso katar e Maria isdrajli e glata ande lako per/dji ai voj pherdili katar o Svunto Duxo. Voj kadia zurales radujisajli ai zurale hangosa cipinda lake. O Del alosarda tut angla sa le žuvla ai čiri glata kai avel tutar si svuntsome. Če barimos si mange ke mure Rajeski dej avel te phiravelpe mande.

Strazo sar ašundem čiro glaso kana dan man žes lašo isdajli e glata radujimastar ande muro per/dji. Tu pačandan so o Del phenda te ste kerel anda kudia da tut o Del kado svuntsomos.

O JESUS BAROL OPRE

1. Elisabet ai o Sakarias arakhdila lenge jekh šav kai bušolas Johanes, lesko anav mai palal sas Johanes o baptisto.

2. Ande sa kudia vriama arakhdila la Mariako šav o Jesus ande jekh štala.

3. Kana o Amperato Herodes ašunda ke o šav le Devlesko arakhdlio mangla vo te mudarel le Jesusos. E Maria našlitar peske šavesa ai peske muršesa o Josef ži ando kaver them Egypto.

4. Pala jekh vriama mučisajlo o Jesus palpale peske dadesa ai dejasa. Vo barilo opre ando foro Nasaret kothe kai lesko dad kerelas buči sar kaštari.

5. Kana o Jesus sas dešuduj beršengo phirda vo o lungo drom peske dadesa ai dejasa ži ando foro Jerusalem te inkeren e patradži kothe.

6. Makar ke o Jesus sas o šav le Devlesko sas vo sar jekh normalno manuš kai sas les dragostia peske baratonsa/amignonsa.

7. O Jesus barilo opre andekthan peske pralensa ai pejansa. E Biblia phenel amenge ke sas les vi phral ai vi peja.

8. O Johannes Baptisto trajilas ando deserto ai xalas žigeni ai avdžin. Vo pričolas te o Jesus, o šav le Devlesko si te avel.

O JESUS BOLELPE
Lukasevangeliumo 3:3

O Johannes la pe te predikil ande gava paša Jordanosko paj, ke te kejinape le manuŝ ai te bolenape avena lenge besexa jertime.

Jekh žes sas o Jesus maŝkar sa le manuŝ kai sas te bolenpe. Ai kana o Jesus boldape ando paj ai rudjisajlo, puterdilo o čeri, ai o Svunto Duxo vhulisto pe leste sar jekh formime gulumbo, ai jekh hango aŝundilo anda čeri ai phenda ”Tu san muro drago ŝav, muro alome”.

Ka Jesus sas deŝuduj disiplora. Von phirenas lesa ai aŝunenas kai lesko sičarimos. Eta kathe le anava pe le disiplora:

Simon (kai mai palal buŝolas Petrus), Andreas, Jakob, Johannes, Filippos, Bartolomaios, Tomas, Matteus, Jakob, Taddaios, Simon ai Judas.

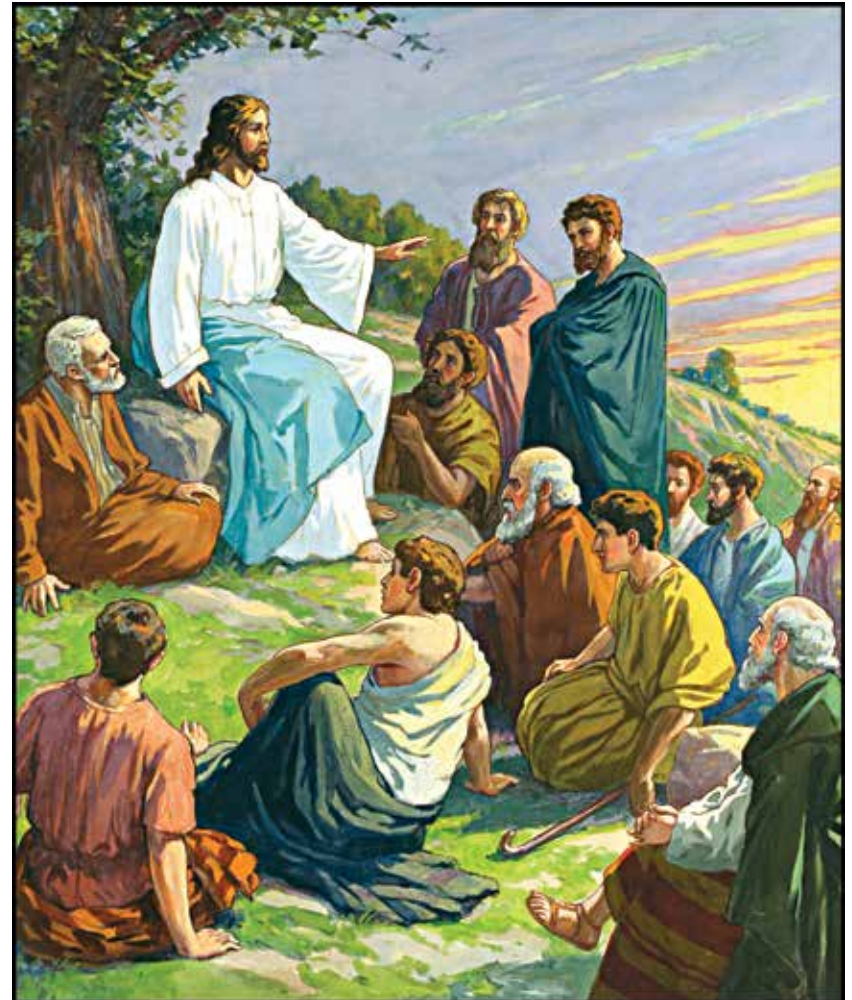

O DEL PRAVAREL – PAČAN ANDO DEL Matteusevangeliumo 6:25

Na daran anda le love so trubul tumen kai o xamos ai pimos, ai či anda le gada so tumen trubul te šaj aven hurade. O trajo si mai but sar o xamos ai och pimos ai o stato mai kuči sar le gada kai trubul te phiravel.

Dikhen pe le čiriklia! Von či briginpe anda xamos. Von či trubun te bararen ai te čiden vai te čiden penge xabenesko škafo, ke tumaro čeresko Dad del len te xan. Ai tume san but mai kuči leske sar von.

Tumaro čeresko Dad žanel aba mai anglal so trubul tumen. Ai vo si te dela tumen dragostimasa sa so tumen trubula, te dena les tume o angluno than ando tumaro trajo ai te trajina pala leski voja. Na brigin tume anda o žes kai avel. Vi kudo žes lela o Del sama lestar.

O JESUS PHENDA:

Johannesevangeliumo 14:6

Me sim o drom, čačimos ai o trajo. Konik naštil te avel kai o Dad te na nakhela pa mande.

Matteusevangeliumo 7:7

Mangen ai si te avela tumen. Roden ai si te arakhena. Malav ai o vudar si te puterdolape. Ke kon mangel si te lel, kon rodel si te arakhel. Kon malavela leske puterdola o vudar.

Matteusevangeliumo 7:12

Len sama katar le manuš sa kadia sar mangen tume le manušen te len sama tumendar, ke kadia si o zakono.

Matteusevangeliumo 5:39

Na malav palpale kudoles kai kerel tuke nasul. Te avela varekon kai del tut pala pe e buka e čači, muk les te tel tut vi pe e buka e stingo. Te avela varekono te kamel te kerel kris pe tute, ai te lel čiro gad, muk leske vi čiri bunda. Te avela varekon kai mangel tut zurales te phires lesa jekh kilometro, phir lesa duj. De kai kudo kai mangel tutar, ai na te tut palpale katar kudo kai mangel tutar vunžile.

O MAI VAŠNO ZAKONO
Markusevangeliumo 12:29

Le Jesusosko atveto pe o pušimos pa savo zakono si o mai vašno:

Eta o angluno, "Ašun, Israel, O Raj amaro Del si ferdi vo jekh, o čačo Del. Ai te avel tuke drago o Raj, čiro Del anda sa čiro ilo, anda sa čiro anima, anda sa čiro gindo ai anda sa čiri zor.

Sa kadia vašno si o dujto zakono:

Te aven tuke drago čire vortakora sa kadia sar san tu drago tuke. Mai bare zakonori sar kadala nai.

AMARO DAT (Rudjimos)
Matteusevangeliumo 6:10

Amaro Dad kai san ande o čeri.
Čiro anav te avel svuntsome.
Mukh či amperatsia te avel.
Mukh čiri voja te avel sar tu kames
pe phuv sar ande o čeri.

De amen ažes amaro manro sako žesesko.

Ai jertisar amenge amare besexa,
sar vi ame jertisaras kudolenge
kai kerde doš karing amende.

Ai na zumav amen, numa firisar
amen katar o zumajimos.

Čiri si e amperatsia.

Čiri si e putiara ai
e gloria pe sakda.

AMEN!

O PAJ ANKLEL MOL (O ABIJAV ANDE KANA)

Johannesevangeliumo 2:1

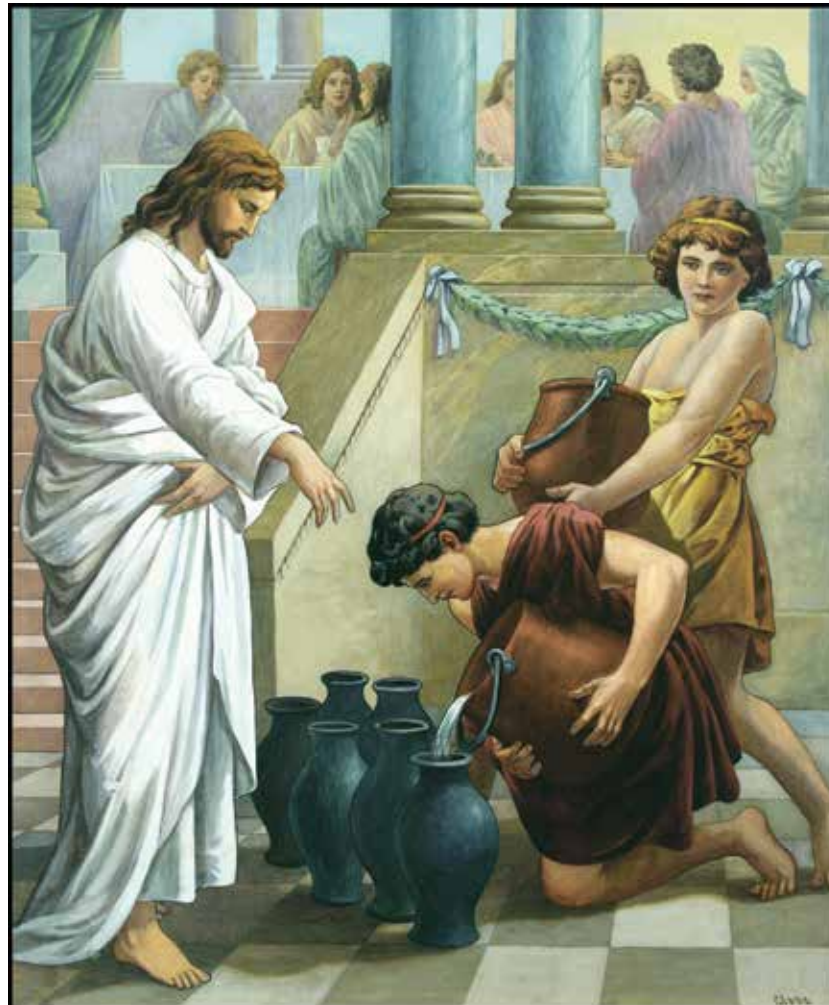
Trin žes pala kudia sasle Jesusoski dej e Maria pe jekh abijav ando foro Kana ande Galilea, ai o Jesus ai leske disiplora sas vi von akarde. Ando abijav manas mol.

E Maria geli angle kai o Jesus ai phenda leske kado. Ai o Jesus phenel lake: Sostar aves tu mande ai phenes kado. Inke nai muri vriama angla le manuŝ. Numa sa kadia phenda leski dej kai le slugi te keren so vo phenela lenge.

Kothe sas ŝov vedri anda bax kai sas le židuvonge kana trubulas te xalavenpe ai ŝaj pherenas len ži pe ŝel litri sako jekh. O Jesus phenda kai le slugi te pheren le pajesa. Kana kado sas gata phenda lenge:

Šoren opre cera mol kudoleske kai lel sama pa xamos. Ai vo zumada pe o paj kai anklista mol. Numa či žanelas katar avel e mol ai akharda le ternes kai kerel o abijav ai phenel leske te kadia si jekh desa laŝi mol. Sako manuŝ del mai anglal e laŝi mol, ai porme e mai prosto ai tu garadan e mai laŝi mol ži pe akana.

Kadia sas ando foro Kana ande Galilea e angluni čuda (miraklo) kai kerda o Jesus. Vo sikada peski Devlikani putiara ai leske disiplora pačande mai zurales ande leste.

O JESUS SASTAREL JEKH NASVALES

Markusevangeliumo 2:1

Uni žes pala kudia avilo o Jesus palpale ando foro Kafarnaum, ai o nevimos pa ke palpale avilo ašundilo fugasa ando foro. Manas than pala kadia but narodo kai čidinisajle ando kher kai vo bešelas ai sas manuš ži pe vulica avrial. Ai vo pričolas le Devleski vorba lenge.

Antunči avile štar murš kai inkerenas jekh manušes pe jekh pato. Ai naštinas te aresen karing o Jesus de pala but narodo, ai kerde jekh grapa opre ando čardako le kheresko ai vhulisto tele ande kudo puterimos le patosa. O Jesus dikhla lengo pačamos ai phenda le muršeske: Muro šav, čire besexa si jertime!

Numa kothe sas uni anda le židuvonge zakonoske manuš ai von phende jekh avereske. Sar kado manuš del duma kadia? Kado si prasajimos! Gindil vo ke vo si o Del? Te ferdi o Del si kai šaj jertil le besexa.

O Jesus ačarda strazo so von denas pe gindo ai phenda lenge: So si o mai mišto te phenes kadale nasvaleske, čire besexa si jertime vai te sastol? Numa me si sikavav tumenge te kai Šav le Devlesko si putiara vorta akana te jertil le besexa.

Ai pala kudia phenda kai o nasvalo: Vušti opre, le čiro pato ai phir khere. Tu akana san sasto.

Atunči vuštilo o nasvalo strazo opre ai la o pato ai gelotar dromesa vorta angla le jakha angla sa o narodo. Atunči astarde savore te luvudinas le Devles, ai savore phenenas: Ame šoha či dikhlam kasavatar čuda. O Del lašo!

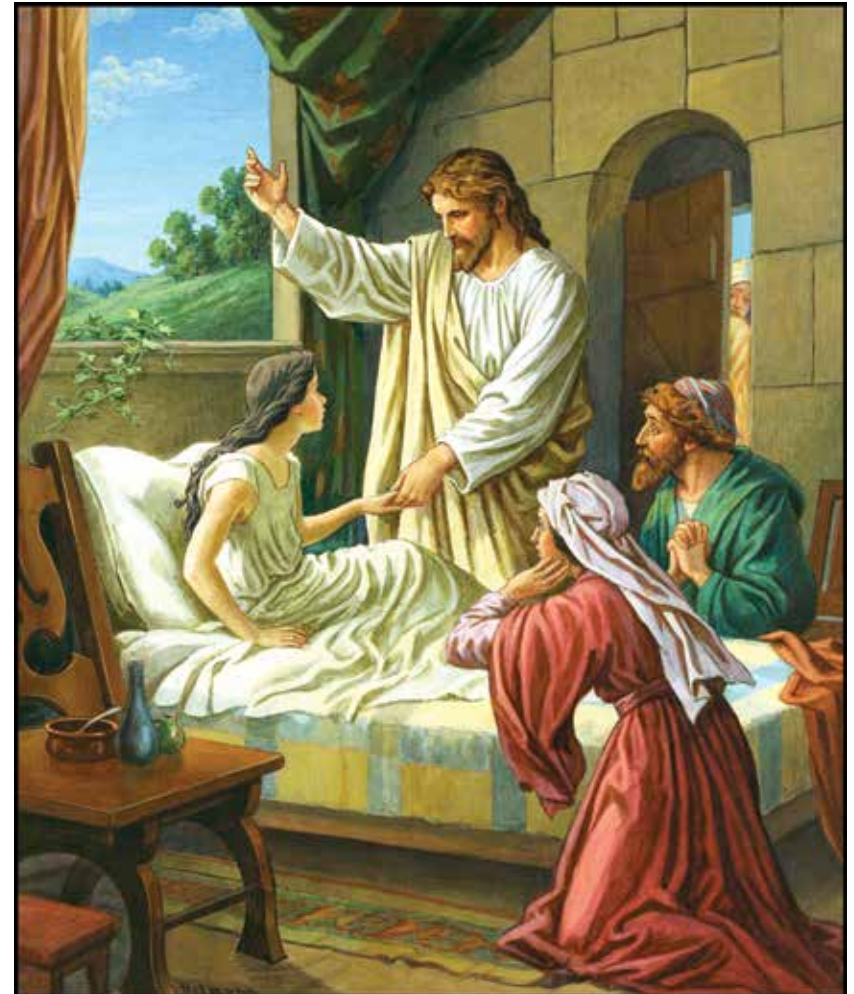

ČIRI ŠEJ MULI LA
Matteusevangeliumo 9:18

Kana vo phenda kadala vorbi avilo o birevo la khangeriako angla leste, ai phenel: Muri šej akanaso muli, haidi ai tho le vas pe late te šaj lel trajo pale.

Kana o Jesus areslo angle kai le birevosko kher dikhla ai ašunda sa le manušen kai cipinas ai rovenas, ai phenda lenge: Žantar avri, ke e šavori nai muli. Voj sovel ferdi.

Le manuš asanas lestar. Kana o narodo gelotar avri, gelo o Jesus andre kothe kai sas e šavori ai la lako vas ai voj vuštili. E viasta geli ande sa le gava ai kruglom kotar.

XABE KAI PERDO MIJI MANUŠ Johannesevangeliumo 6:1

Pala kudia gelotar o Jesus pe kaver rig o paj ando Galilea, kudo kai bušolpe Tiberiako paj. Jekh baro narodo phirenas pala leste karing vo žalas te dikhen sar vo kerel le čudi ai sar sastarel le manušen.

Atunči anklisto o Jesus opre pe jekh plajing te bešel le disiplonsa. Kado sas le žesa angla e patradji o prasniko le židovengo. Kana o Jesus dikhla kruglom pestar la vo sama te perdo narodo avila pala leste ai boldape karing o Filippos ai phenda: Filippos, kai šaj činas manro te šaj xan sa kadala manuš?

O Jesus zumada le Filippos, ke čačimasa vo žanelas so vo si te kerel.

Filippos da palpale atveto: Le manre te činas pe duj šela dinari či avena dosta sakoneske te šaj xan.

Atunči phenda o Andreas, le Petrusosko terno phral: Si kathe jekh cinoro šavoro kai si les panž cinore manre ai duj maše, numa sa kadia či aresela kado kai sa le žene.

O Jesus phenda: Keren te bešen tele sa le žene. Ai thodepe sa le žene tele ande čar te bešen, ai sas karing panž miji murš. O Jesus la le manre, najisarda, ai vhulada avri. Ai sa kadia kerda le mašensa, ai sa le manuš xale ai čajlile.

O Jesus phenda kai peske disiplora: Čiden akana sa so ašila, ai te na ašel kanči.

Kana von čide sa gata pherdila dešuduj košnici anda kudia so ašila katar le panž manre ai duj maše.

Kana le manuš dikhle e čuda, phenenas sa le žene: Kado čačes si o profeto kai ame ažukeras.

Numa kana o Jesus dikhla ke le manuš mangel te thon les amperato, gelotar peske korkoro opre ande plajing.

O JESUS SASTAREL DEŠ NASVALEN Lukasevangeliumo 17:11

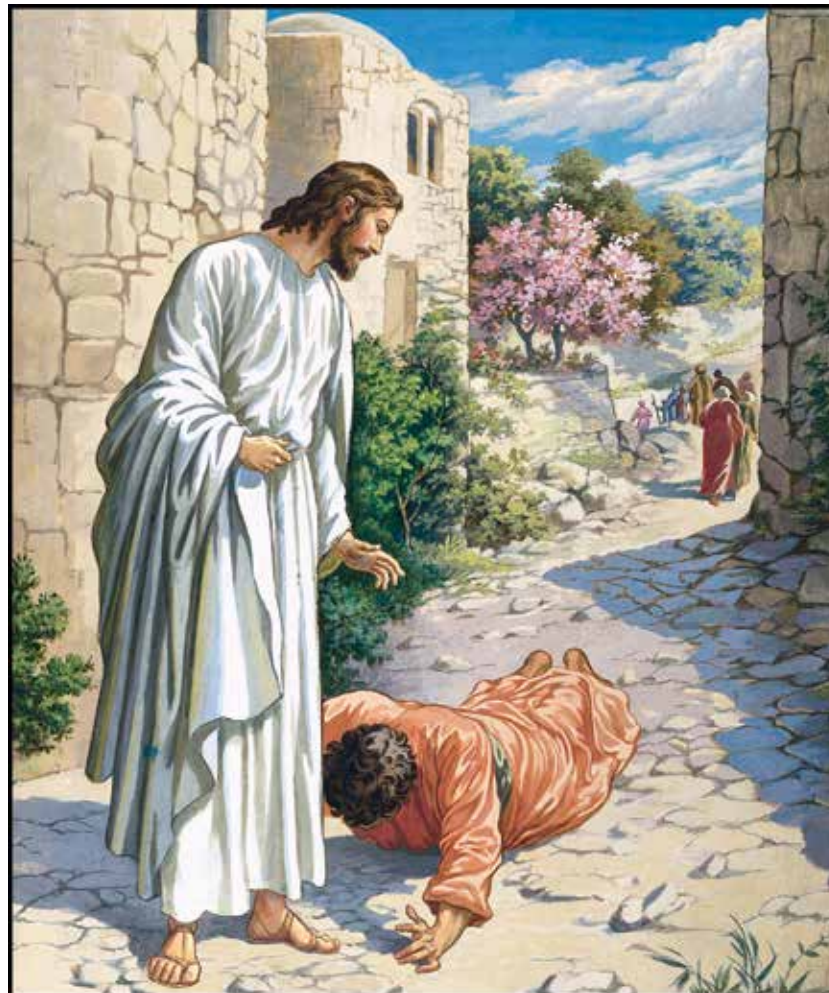
Sar o Jesus žalas pesko drom karing o Jerusalem aresle kai e granica maškar e Galilea ai Samaria. Sar delas andre ande jekh gavoro sas kothe deš manuš nasvale ande lepra ai de dural cipinas:

Raja Jesus te avel tuke mila amendar!

O Jesus dikhla pe lende ai phenda lenge: Žan kai le raša ai sikaven tumen ke san saste. Ai sar von žanas sastile. Jekh anda lende dikhla ke sastilo ai bolda palpale kai o Jesus ai cipilas: Luvudime te avel o Del, ke me sastilem!

Ai šudape tele angla Jesus tele mujesa karing e phuv ai najisarelas les. Kado manuš sas jekh samaritano. O Jesus pušla: Či sastile le deš žene? Kai le kaver inja žene? Ferdi kado strino manuš si kai bolda palpale te najisil le Devles?

Ai o Jesus phenda kai kado ženo: Vušti opre ai phir. Čiro pačamos skepisarda tut.

E CINORI BIBLIA
Johannesevangeliumo 3:16

Ke kadia de zurales kamla o Del la lumia ke da peske jekhe Šaves, ke kon godi kai pačal ande leste te na xasavol, numa te avel les o trajo pe sakda. O Del či trada peske Šaves ande lumia te del kris la lumia, numa e lumia te avel skepime lestar.

